

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

สรุป

จากการวิเคราะห์หน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยที่ใช้ในการแปลกริยาวิ Participle ภาษา อังกฤษพบว่า กลุ่มคำภาษาไทยที่ใช้แปลกริยาวิ Participle ภาษาอังกฤษนั้น มีปรากฏทั้งที่คงหน้าที่ เช่นเดียวกับหน้าที่ของกริยาวิ Participle และที่ไม่คงหน้าที่เดิมของกริยาวิ Participle ในต้นฉบับ ซึ่งจากจำนวนกริยาวิ Participle ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งสิ้น 323 วลี มีที่แปล โดยคงไว้ซึ่งหน้าที่เดิมทั้งสิ้น 200 วลี คิดเป็นร้อยละ 61.92 และแปลโดยเปลี่ยนหน้าที่ไปทั้งสิ้น 123 วลี คิดเป็นร้อยละ 38.08

ส่วนกลุ่มคำภาษาไทยที่ใช้แปลกริยาวิ Participle โดยไม่คงหน้าที่ตามกริยาวิ Participle ในต้นฉบับนั้น ถูกแปลออกมาให้ทำหน้าที่ที่แตกต่างออกไปเป็น 4 หน้าที่ ได้แก่

1. เป็นกริยา
2. เป็นวิเศษณ์ (ถ้าหน้าที่ของกริยาวิ Participle ภาษาอังกฤษในต้นฉบับเป็นกริยาวิเศษณ์) และเป็นกริยาวิเศษณ์ (ถ้าหน้าที่ของกริยาวิ Participle ภาษาอังกฤษในต้นฉบับเป็นวิเศษณ์)
3. เป็นหน่วยนาม และ
4. เป็นประโยค

และในจำนวนของกลุ่มคำภาษาไทยที่ใช้แปลกริยาวิ Participle โดยไม่คงไว้ซึ่งหน้าที่ที่ปรากฏในต้นฉบับนี้ จะถูกแปลโดยเปลี่ยนให้ทำหน้าที่เป็นกริยามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.74

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนของกลุ่มคำภาษาไทยที่นำมาใช้ในการแปลกริยาวิ Participle ภาษาอังกฤษนั้น พบว่า กริยาวิดังกล่าวสามารถแปลโดยใช้กลุ่มคำภาษาไทยได้ทั้ง 4 แบบ ได้แก่ การแปลให้เป็นคำเพียงคำเดียว แปลเป็นวลี เป็นอนุประโยคและเป็นประโยค ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากลุ่มคำภาษาไทยประเภทอนุประโยค ถูกนำมาใช้แปลกริยาวิ Participle ภาษาอังกฤษมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักปฏิบัติในการแปลกริยาวิ Participle ที่นักวิชาการทางด้านการแปลชาวไทยได้กำหนดไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่ากริยาวลี Participle ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยนั้น สามารถแปลได้ 2 แบบ คือ แปลโดยรักษาหน้าที่เดิมของกริยาวลี Participle ที่ปรากฏในต้นฉบับ และแปลโดยเปลี่ยนหน้าที่ไป อีกทั้งยังมีการนำกลุ่มคำภาษาไทยหลากหลายชนิดมาแปลกริยาวลี Participle ภาษาอังกฤษ ซึ่งทำให้เห็นได้ว่ากลวิธีการแปลของผู้แปลและลักษณะของภาษาไทยมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการใช้ถ้อยคำและปรับเปลี่ยนภาษาในสำนวนแปล หรืออาจกล่าวได้ว่าผู้แปลเป็นผู้เลือกว่าจะปฏิบัติตามทฤษฎีการแปลกริยาวลี Participle ที่มีนักวิชาการได้กำหนดไว้หรือไม่ และลักษณะเฉพาะของภาษาไทยก็เป็นตัวกำหนดการใช้ภาษาของผู้แปลในการถ่ายทอดออกมาเป็นสำนวนแปลเพื่อให้ได้สำนวนแปลที่ไม่แปร่งหูและเหมาะสมกับวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยด้วย

เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ในส่วนของหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยจะเห็นได้ว่า ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลที่หลากหลาย โดยมีทั้งการแปลที่เป็นไปตามทฤษฎีการแปลกริยาวลี Participle และไม่เป็นไปตามทฤษฎีที่นักวิชาการทางด้านการแปลได้กำหนดไว้ว่า

“กริยาวลี Participle สามารถจำแนกได้เป็นสองกลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่เกิดจากการลดรูปของ Relative Clause โดยทำหน้าที่ประกอบนามเพื่อขยายความนาม (วิเศษณ์) และกลุ่มที่สอง คือกลุ่มที่เกิดจากการลดรูปของ Adverbial Clause โดยทำหน้าที่ประกอบกริยา (กริยาวิเศษณ์) และในการแปลกริยาวลี Participle นั้นผู้แปลต้องแปลตามโครงสร้างเดิมก่อนผ่านการลดรูป” (ปริยา อุนรัตน์, 2541, หน้า 28) และ “กริยาวลี Participle ทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ให้เดิมคำว่า ‘ที่’ ‘ซึ่ง’ ส่วนกริยาวลี Participle ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์แสดงเวลา ให้เดิมคำว่า ‘ขณะที่’ ‘เมื่อ’ และกริยาวลี Participle ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์แสดงผล ให้เดิมคำว่า ‘เพราะ’ ‘เนื่องจาก’” (เสรี สมชอบ, 2542, หน้า 69-71)

ซึ่งถ้าหากผู้แปลปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว คงไม่ปรากฏว่า มีกลุ่มคำภาษาไทยที่ใช้ในการแปลกริยาวลี Participle บางส่วนมีหน้าที่ต่างไปจากหน้าที่ของกริยาวลี Participle ที่ปรากฏในต้นฉบับ รวมถึงกลุ่มคำที่มีความหลากหลายมิใช่เพียงอนุประโยคดังที่นักวิชาการหลายท่านได้กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาในส่วน ของกลุ่มคำภาษาไทยที่ปรากฏในสำนวนแปลพบว่า การที่หน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยในสำนวนแปลเปลี่ยนไป รวมทั้งการใช้ชนิดของกลุ่มคำที่หลากหลายนั้น ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากภาษีสัมพันธภาษาไทยที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากภาษาอังกฤษ อีกทั้งภาษาไทยเป็นภาษาที่ให้ความสำคัญกับใจความมากกว่าชนิดของกลุ่มคำ (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2539) จึงทำให้ผู้แปลต้องเลือกสรรกลุ่มคำมาใช้ให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย และเมื่อได้อ่านหรือฟังแล้วไม่รู้สึกรแปร่งหู ซึ่งประเด็นหลักมีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 3 ประการ ได้แก่

1. การใช้คำกริยาในประโยคภาษาไทย อันได้แก่การเรียงคำกริยาในประโยคภาษาไทย และการใช้คำกริยาที่มีความต่อเนื่องกันของใจความ

ในประโยคความรวมภาษาไทยนั้น ประธานอาจทำกริยาหลายอย่างในเวลาเดียวกัน ในประโยคภาษาไทยจึงสามารถนำคำกริยาเหล่านั้นมาวางต่อกันได้ เช่น “เขาอดสู่ว่างเดิน” “เขานั่งร้องเพลง” (อุปกิตศิลปสาร, 2539, หน้า 201) ซึ่งทำให้การแปลกริยาลักษณะ Participial ภาษาอังกฤษที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย ถูกปรับเปลี่ยนหน้าที่ไปเป็นกริยา และยังส่งผลให้กลุ่มคำภาษาไทยมีลักษณะเป็นกริยาลักษณะด้วย เช่น

ตัวอย่างที่ 1 “My wife sat in the living-room couch reading a book, while I tried to decide if I should read, write or put out the garbage.

ภรรยาผมกำลังนั่งอ่านหนังสืออยู่ที่เก้าอี้ยาวในห้องนั่งเล่นขณะที่ผมกำลังตั้งใจว่าจะอ่านหนังสือ เขียนหนังสือ หรือ เอาขยะออกไปนอกบ้านดี” (สมถวิล จรรย์ขวัญ, บรรณาธิการ, 2544, หน้า 109)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ากริยาลักษณะ Participial ในต้นฉบับทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์บอกอาการให้แก่ภาคแสดง sat แต่ในสำนวนแปลกลับทำหน้าที่เป็นภาคแสดงอีกตัวหนึ่งของประธาน “ภรรยาผม”

ตัวอย่างที่ 2 “I lay there, looking up at the stars and the bright moon, listening to the song of the river and feeling the earth’s cradling all around me.

ดิฉันนอนอยู่ตรงนั้น แหงนคอดวงดาวและดวงจันทร์ที่สว่างไสว ฟังเสียงเพลงแห่งสายน้ำ และรู้สึกเหมือนโลกกำลังห่อล้อมอยู่รอบๆ ตัว” (สมถวิล จรรย์ขวัญ, บรรณาธิการ, 2544, หน้า 115)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่ากริยาลักษณะ Participial ในต้นฉบับทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์บอกอาการให้แก่ประโยคหลัก “I lay there” แต่ในสำนวนแปลกลับทำหน้าที่เป็นภาคแสดงตัวอื่น ๆ ให้แก่ประธาน “I”

จากตัวอย่างทั้งสองข้างต้นจะเห็นได้ว่า คำกริยาของภาษาไทยนั้นสามารถนำมาเรียงต่อกันได้หลายตัวในหนึ่งประโยค ซึ่งทำให้กริยาลักษณะ Participial เปลี่ยนหน้าที่ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้หน้าที่ของกริยาลักษณะ Participial เปลี่ยนจากการเป็นส่วนขยายไปเป็นกริยา

ตัวอย่างที่ 3 “But the real artists were asteroids and comets that crashed into the surface hundreds of millions of years ago, gouging huge craters and triggering lava flows.

แต่ศิลปินที่แท้จริงก็คือเหล่าดาวเคราะห์น้อยและดาวหางที่พุ่งชนพื้นผิวดวงจันทร์เมื่อหลายร้อยล้านปีก่อนนี้ ทำให้เกิดหลุมขนาดมหึมาและกระแสนินลาวาไหลออกมา” (สมถวิล จรรยาวัณ, บรรณาธิการ, 2544, หน้า 96-97)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มคำ เหล่าดาวเคราะห์น้อยและดาวหางที่พุ่งชนพื้นผิวดวงจันทร์เมื่อหลายร้อยล้านปีก่อน เป็นประธานของกริยากริยาที่มีต่อเนื่อง ทำให้เกิด... และ ทำให้... ไหลออกมา

จากตัวอย่างที่ 3 จะเห็นได้ว่ากริยาวิเศษณ์ Participial ที่ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งกริยาวิเศษณ์บอกผล จะถูกแปลโดยเปลี่ยนหน้าที่ให้เป็นภาคแสดง และทำให้กลุ่มคำดังกล่าวมีลักษณะเป็นกริยาวิเศษณ์

2. การใช้คำสันธานในประโยคความรวมของภาษาไทย เนื่องจากหน้าที่ของคำสันธานในภาษาไทยนั้นคือ เชื่อมความ อาจเป็นการเชื่อมคำกับคำ หรือประโยคกับประโยคก็ได้ และหากเป็นการเชื่อมประโยคนั้นอาจใช้ประธานร่วมกันก็ได้ (อุปกิตศิลปสาร, 2539) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การแบ่งหน่วยความหมายในภาษาไทยเปลี่ยนไป และเป็นเหตุให้กริยาวิเศษณ์ Participial เปลี่ยนหน้าที่จากการเป็นส่วนขยายไปเป็นประโยค เช่น

ตัวอย่างที่ 4 “ ‘How often do you see her?’ I asked, expecting to hear ‘Oh, a couple of times a week’ or ‘Well, it’s kind of difficult to get there.’”

‘คุณไปเยี่ยมภรรยาคุณบ่อยแค่ไหนคะ’ ดิฉันถามและคาดว่าคำตอบจะเป็น ‘อ้อ สัปดาห์ละสองสามครั้ง’ หรือ ‘ไม่ก็ ‘อ้อ มันไปลำบาก’” (สมถวิล จรรยาวัณ, บรรณาธิการ, 2544, หน้า 130)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า การนำคำสันธาน “และ” มาเป็นตัวเชื่อมความนี้เป็นการแบ่งประโยคด้วย เพราะแสดงให้เห็นว่า ประธาน “ดิฉัน” ทำกริยาสองตัว คือ “ถาม” และ “คาดว่า” จึงเท่ากับว่ากลุ่มคำภาษาไทยที่นำมาใช้แปลกริยาวิเศษณ์ Participial “expecting to hear ‘Oh, a couple of times a week’ or ‘Well, it’s kind of difficult to get there.’” กลายเป็นประโยคอีกประโยคหนึ่งที่ใช้ประธานร่วมกันกับประโยคต้น

3. การแบ่งหน่วยความหมายของประโยคภาษาไทย เนื่องจากส่วนประกอบของประโยคภาษาไทยนั้น มีอยู่ด้วยกัน 2 ส่วน ได้แก่ ภาคประธานและภาคแสดง โดยในภาคประธานนั้นประกอบด้วย 2 ส่วนคือ บทประธานและบทขยายประธาน ส่วนภาคแสดงนั้นประกอบด้วย 4 ส่วนคือ บทกริยา บทขยายกริยา บทกรรมและบทขยายกรรม (กำชัย ทองหล่อ, 2540, หน้า 515) ด้วยเหตุนี้ ถ้าในหน่วยความหมายหนึ่ง ๆ มีบทขยายหลายตัว หรือมีคำเชื่อมประเภทสันธานมาเชื่อม จะทำให้หน่วยความหมายอื่น ๆ ถูกปรับเปลี่ยนหน้าที่และลักษณะไป และเป็นเหตุให้กริยาวิเศษณ์ Participial

เปลี่ยนหน้าที่จากการเป็นวิเศษณ์เป็นกริยาวิเศษณ์ หรือในทางตรงข้าม คือเปลี่ยนหน้าที่จากกริยาวิเศษณ์เป็นวิเศษณ์ และยังเปลี่ยนหน้าที่ของกริยาวิเศษณ์ Participle จากการเป็นส่วนขยายไปเป็นประโยคหรือหน่วยนาม อีกทั้งยังทำให้มีการใช้ชนิดของกลุ่มคำภาษาไทยที่หลากหลายด้วย เช่น

ตัวอย่างที่ 5 “ ‘The horse hasn’t made it to the glue factory just yet,’ said Kevin Lacey, a director of product development at U.S. Robotics, referring to the life expectancy of analog dial-up modems.

‘อย่าเพิ่งรีบตัดสินใจก่อนใช้เลย’ เควินลาซี ผ.อ. ฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ของบริษัทยูเอสโรโบติกส์ กล่าวเปรียบเทียบให้เห็นถึงอายุการใช้งานของโมเด็มแบบอะนาล็อก” (เอกรินทร์ รุ่งจตุรภัทร, 2544, หน้า 55)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่ากริยาวิเศษณ์ Participle ทำหน้าที่เป็นกริยาวิเศษณ์ให้แก่ประโยคหลักที่อยู่ข้างหน้า แต่ในสำนวนแปลกริยาวิเศษณ์ดังกล่าวถูกแปลออกมาให้มีหน้าที่เป็นภาคแสดงตัวเดียวกันของประธาน “Kevin Lacey”

ตัวอย่างที่ 6 “During installation, XP generates a unique code based on your hardware configuration and sends that code to Microsoft to activate the installation.

ระหว่างที่คุณกำลังทำการติดตั้ง เจ้าวินโดวส์ เอ็กซ์พีจะสร้างโค้ดขึ้นมาชุดหนึ่ง ซึ่งจะบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของคุณ และส่งโค้ดชุดนี้ไปให้ทางไมโครซอฟท์เพื่ออนุมัติให้คุณทำการติดตั้งได้” (เอกรินทร์ รุ่งจตุรภัทร, 2544, หน้า 60)

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า หน้าที่เดิมของกริยาวิเศษณ์ Participle ที่ปรากฏในต้นฉบับคือเป็นกริยาวิเศษณ์ แต่ในสำนวนแปลหน้าที่ของกลุ่มคำภาษาไทยกลับทำหน้าที่เป็นวิเศษณ์ขยายนามวลี “a unique code” และนำประพันธ์สรรพนาม “ซึ่ง” มาเป็นตัวเชื่อมความจึงทำให้กลุ่มคำดังกล่าวกลายเป็นคุณานุประโยค

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างของวากยสัมพันธ์ภาษาอังกฤษกับภาษาไทย รวมทั้งหลักเกณฑ์การเชื่อมความของประโยค เป็นเรื่องสำคัญที่ผู้เรียนและผู้สอนแปลจำเป็นต้องตระหนักถึง โดยเฉพาะในส่วนของความหมายและหน้าที่ของกริยาวิเศษณ์ Participle ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีผลต่อการเลือกใช้กลุ่มคำในภาษาไทยของผู้แปล นอกจากนั้นแล้วในส่วนของภาษาไทย อันได้แก่ เรื่องของการใช้คำกริยา การใช้คำสันธานในการเชื่อมความและการแบ่งหน่วยความหมายของประโยคภาษาไทย ก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการทำความเข้าใจความหมายและหน้าที่ของ

กริยาวลี Participle ภาษาอังกฤษ เพราะเรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งที่ทำให้ภาษาในสำนวนแปลมีความถูกต้องและเหมาะสมตามวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย ดังนั้นก็เท่ากับว่าผู้เรียนการแปลต้องมีความเข้าใจทั้งในเรื่องวากยสัมพันธ์ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลให้ผู้แปลสามารถแปลกริยาวลี Participle และแปลกลุ่มคำภาษาอังกฤษชนิดอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงหน้าที่และชนิดของกลุ่มคำภาษาไทยที่ใช้แปลกริยาวลี Participle ภาษาอังกฤษ โดยศึกษาเฉพาะภาษาที่อยู่ในงานเขียนประเภทสารคดีเท่านั้น หากผู้ที่สนใจศึกษาการแปลกริยาวลี Participle ต้องการศึกษากการแปลกริยาวลีภาษาอังกฤษดังกล่าวในงานเขียนประเภทอื่น ๆ ก็อาจนำหลักเกณฑ์การวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้กับการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไป เพื่อให้เห็นความแตกต่างในแต่ละประเภทของงานเขียนและเพื่อเป็นการยืนยันผลการวิจัยครั้งนี้อีกครั้งหนึ่ง แต่ไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ใด ก็ล้วนแต่เป็นการขยายองค์ความรู้และพัฒนาการแปล รวมไปถึงการเรียนการสอนแปลให้ก้าวหน้าต่อไปทั้งสิ้น